

ข้อควรรู้ก่อนการตรวจหาเชื้อ เอช ไอ วี

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับโรคเอดส์

โรคเอดส์เกิดจากการติดเชื้อไวรัสชนิดหนึ่งชื่อ HIV (Human Immunodeficiency Virus) ผู้ที่ติดเชื้อ HIV เข้าสู่ร่างกายเชื้อจะกระจายไปตามอวัยวะต่าง ๆ เกือบทั่วร่างกาย ไวรัส HIV จะเจาะเข้าไปในเซลล์และทำลายส่วนประกอบที่สำคัญในระบบภูมิคุ้มกันของร่างกายให้เสื่อมหรือบกพร่องลงจนเป็นผลให้ร่างกายติดเชื้อฉวยโอกาสชนิดต่าง ๆ ได้ง่าย และอาจเกิดโรคร้ายแรงพร้อม ๆ กันจนร่างกายไม่สามารถต่อต้านความรุนแรงได้ เป็นเหตุให้เสียชีวิตลงในที่สุด

โรคเอดส์ติดต่อกันได้อย่างไร

โรคเอดส์ติดต่อกันได้หลายทาง เช่น

1. การใช้เข็มและกระบอกฉีดยาร่วมกัน โดยเฉพาะผู้ที่ใช้ยาเสพติดชนิดฉีดเข้าเส้นเลือด
2. การร่วมเพศโดยไม่ใช้ถุงยางอนามัยเพื่อป้องกัน
3. การถ่ายหรือรับเลือดจากผู้ที่มีเชื้อไวรัสเอดส์
4. จากมารดาไปสู่ทารกในครรภ์

วิธีอื่นๆ ที่เป็นอันตรายที่พบได้ เช่น

1. การเปลี่ยนอวัยวะ เช่น เปลี่ยนแก้วตา, เปลี่ยนไต
2. การผสมเทียมในรายที่มีลูกยาก
3. การสักผิวหนัง, การสักคิ้ว หรือการเจาะหู

โรคเอดส์ไม่ติดต่อทางไหนบ้าง

1. เรียนในสถาบันเดียวกัน หรืออยู่บ้านเดียวกัน
2. จับมือ, พุดคุย, ใช้โทรศัพท์ด้วยกัน
3. รับประทานอาหารร่วมกัน
4. ใช้ห้องน้ำ ห้องส้วมด้วยกัน
5. คลุกคลี หรือเล่นด้วยกัน
6. ใช้สระว่ายน้ำด้วยกัน
7. ยุง หรือแมลงดูดเลือด

ผู้ที่ติดเชื้อเอดส์จะมีการดำเนินโรค ดังนี้

ระยะที่ 1 ระยะติดเชื้อ HIV ระยะนี้ผู้ติดเชื้อจะไม่มีอาการอะไร สุขภาพจะแข็งแรงปกติ ตรวจพบเชื้อ HIV บวก หลังได้รับเชื้อประมาณ 3 เดือน ผู้ติดเชื้อจำนวนมากที่อยู่ในระยะนี้จะไม่ทราบว่า ตนเองติดเชื้อ เมื่อมีเพศสัมพันธ์ก็อาจถ่ายทอดเชื้อ HIV ไปสู่คู่สัมพันธ์ได้

ระยะที่ 2 ระยะมีอาการ ผู้ป่วยจะเริ่มปรากฏอาการอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างพร้อมกันก็ได้ เช่น ต่อม้ำเหลืองโต, น้ำหนักลด, ท้องเสียเรื้อรังนานเกิน 1 เดือน มีอาการอ่อนเพลียมีฝ้าขาวในลำคอ และลิ้น, มีไข้เรื้อรัง และมีโรคเรื้อรัง

ระยะที่ 3 ระยะนี้อาจมีอาการในระยะที่ 2 และมีโรคติดเชื้อฉวยโอกาสเกิดร่วมด้วยเนื่องมาจากภูมิคุ้มกันของร่างกายบกพร่องไปมาก เช่น การติดเชื้อทางเดินอาหาร การติดเชื้อระบบประสาท การติดเชื้อระบบทางเดินหายใจ

การตรวจเลือดหาเชื้อ HIV

วิธีการตรวจที่ดีที่สุดคือ การตรวจเลือด หากผลเลือดเป็นบวก แปลว่า มีเชื้อเอชไอวี หากผลเลือดเป็นลบ แปลว่า ตรวจไม่พบเชื้อเอชไอวี

การพบเลือดบวกไม่ได้แปลว่า จะต้องมีอาการเสมอไป เพราะบางครั้งต้องใช้เวลาหลายปีกว่าจะมีอาการหรือป่วยขึ้นมา แต่ในที่สุดมักมีอาการ

ผลการตรวจเลือดเป็นลบไม่ได้แปลว่า จะไม่มีเชื้อเสมอไป เพราะบางครั้งอาจได้รับเชื้อมานานในช่วง 1 – 2 เดือนแรก เลือดจะยังเป็นลบอยู่ ต่อมาจะกลายเป็นบวก ดังนั้นถ้าได้ผลเลือดเป็นลบ และมีเหตุสงสัยควรตรวจซ้ำอีก 3 – 6 เดือน และ 1 ปี ต่อมาถ้าผลเป็นลบอีกจึงจะแน่ใจว่าไม่ติดเชื้อ

ทำไมจึงต้องตรวจหาเชื้อ HIV

เนื่องจากวิชาชีพพยาบาลต้องมีหน้าที่ดูแลและรักษาพยาบาลผู้เจ็บป่วยทั้งร่างกายและจิตใจ รวมทั้งดูแลครอบครัวและญาติ ดังนั้นผู้ที่เลือกเข้ารับการศึกษานี้ในวิชาชีพพยาบาลจึงต้องมีสุขภาพร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง ไม่มีโรคติดต่อร้ายแรงใด ๆ ซึ่งเป็นอุปสรรคในการให้บริการด้านสุขภาพต่อผู้เจ็บป่วย